

del cos á la manifestació cutanea de dita inficció.

Fa un sigle que totes las clases sociales estan desembrasant lo camí perque avansi sense ensopegar la *Internacional*. La gent culta, los literatos, los homens de ciencia, los partits tots, los reys, los homens de ciencia, la noblesa, la classe mitja, estant sentant las premisas de las que van á treurer legítimas y terribles consecuencias... los proletaris...

¡Y hi ha qui s'escandalisa y qui s'admira de que la classe proletaria 's divorcii dels partits politichs y alimenti odís contraris als que prometli impossibles, quan varen necessitar la seva sanch per conquistar lo poder, la han abandonada sempre lo dia del triunfo y la han castigada moltes vegades al exigir lo cumpliment de las promesas que se li habian fet!

¡Quin escandol, la existencia de una associació que nega á Deu!—Pero ¿per ventura vosaltres, associats ó no, conteu per res ab Deu en los actes de la vostra vida pública?

¡Quina indignitat que hi hagi qui renegui de la patria!—¿Per ventura vosaltres, negantla ó no de paraula, no la sacrifiqueu cada dia á las vostras passions?

¡Quina osadia negar lo dret de propietat!—¿Per ventura no 'l conculqueu vosaltres sempre que us ve be?...

La *Internacional* es lo fruit de aquella arrel, es un castich necessari, just é inevitable dels nostres errors y de las nostras passions. ¿Qui y ab quinas armas s'ha de combatre la *Internacional*?... Perque 'ls homens de ciencia descubren que la propietat amortisada perjudicaba 'ls interessos socials, la propietat fou desamortisada en dany dels poseedors: are la mateixa ciencia ha descubert que la propietat individual es contraria al interés del major número y pe 'l mateix titol y ab lo mateix dret se vol amortisarla un'altra vegada, acumularla en mans del Estat. Los que ahir declararen per autoritat propia, que fosen de la nació totes las propietats corporativas ¿han de ser los que 's oposin á que la *Internacional* dongui una mica mes d'estensió á n'aquet principi?

Entre 'ls internacionalistas y la major part dels que 'ls combaten no hi ha mes diferencia que 'ls faldons del frach ó de la levitá...

(Diari de Barcelona del dia 22 d' Octubre).

«...Lo treball es la base de tota societat. Pot existir sense aristocracia, sense teocracia, sense classe mitja. Pero no pot existir sense la classe treballadora...»

...La historia de las clases treballadoras es la historia de la societat y no hi ha progres real ahont no progressan aquestas classes. La justicia, la moral, lo benestar de una societat es proporcionat al benestar, á la moral y á la justicia que goson y que tenen las classes treballadoras, y la verdadera riqueza de las naciones no está en proporció al capital sino á la justicia de sa distribució.

Aixó 'ns ho demostra la historia, veyent que en los primitius temps treballador y esclau son sinonims. Destrueix despres una gran evolució social tot aquell ordre de cosas, y 's forma la societat de la edat mitja, que comparada ab la antigua es ja un progres per la desaparició de la esclavitut del treballador. Se verifica despres una altra evolució y 's converteix lo treballador en proletari, sent tambe de advertir que cada una ds aqueixas evolucions ha arribat á la moral, á la familia y á la propietat... ¿Vol dir aixó que la gran evolució del progres ha acabat ja? ¿Es que la societat ha arribat ja ahont pot arribar?...

... Donchs are 'ns trobem en lo adveniment del quart estat, que 's considera ja acreedor als beneficis de que han disfrutat los altres. ¿Y que fa?... Vé sense voler pendrer res de ningú y sense mes pretensió que la de que ningú li prengui lo qu' es d' ell. Recorre, donchs, á medis legals per millorar sa sort, sent aixís que las demás classes han recorren-

gut á la violencia y á tot género de medis reprobats....

...La grandesa de la civilisació no 's coneix mes que per la superioritat moral de las classes treballadoras, y pot dirse que aquestas han arribat ja á un período de major edat y que 's troban en disposició de pendrer una part activa e. tots los beneficis de la civilisació. Es tant superior l'estat moral de las classes treballadoras, que s'ha estat parlant aquí contra la *Internacional*, sense tenir en compte 'l fet de que ha sigut la única que ha protestat contra la última guerra que ha presenciado atónita la Europa l'any passat....

He indicat ja las transformacions de la propietat segons se ha anat verificant lo adveiment al poder de las diferents classes sociales. Cada una ha legislat sobre la propietat y es precis que la de treballadors ho fassi també....

...No hi ha ningú que s'assusti de la *Internacional*; no coneix associació mes pacífica sense que s'assembli en res á vosaltres que habeu derribat tronos, cremat y saquejat convents y comés altres excessos per arribar á ser poder.

No perteneixo á la *Internacional*, pero admiro sa organizació...»

(Discurs del diputat republicà federal Fernando Garrido.)

«¿Que es la *Internacional*? Y diu lo senyor ministre de la Governació: una societat immoral. ¿De veras? ¿Ahont son, si aixó es cert, los tribunals espanyols? ¿Perque serveixen los fiscals? Fa tres anys que la *Internacional* publica periodichs, escriu programas, convoca reunions, discuteix principis; y fins que ha vingut l'actual ministeri reaccionari, no ha presentat als ulls de la justicia aqueix carácter de immoralitat.

Si tant clar estava tal caracter; si era reconegut tant universalment; si ofenia las conciencias; si alarmaba los ánimos, ¿no hi ha justicia en Espanya? ¿Se hauria consentit á una societat de moneders falsos que per espay de tres anys acunyessin sense cap classe de impediment?...

... Y no hi ha que dubtarho, senyors diputats: á medida que 's resolen los problemas politichs surgeixen per necessitat inevitable los problemas socials. Y ningú pot desconèixer que si los primers temps de la Edat Mitja foren los temps de la Iglesia, y los segons los temps de la aristocracia, y 'l Renaixement la epoca dels reys, y 'ls dias que s'estenen de la Revolució francesa cap abuy dia los dias de las classes mitjas, los temps que corren son los temps del adveniment del poble, de la classe treballadora á la vida pública. Dit adveniment no pot arribar á madurar si á las reformas politichs no acompanyan las reformas económicas y socials...

...Primera decisió (Congres de Ginebra, any 1866): fundació de societats de resistencia contra las pretensions escesivas del capital. Segona, reducció de las horas del treball, que son excessivas y abrumadoras. Tercera, impediment de treballar á ne 'ls noys, perque, ó be 's desgracian ó be 's embruteixen, faltats d'educació. Cuarta, impediment ó prohibició del treball fabril de las donas, perque la fisiologia atribueix á n'aqueix treball, impropí de aquet sexo débil, la degeneració física que s'observa en las ciutats manufactureras. Quinta, condemna de las contribucions indirectas y establiment de las directas, com se heseix en lo cantó de Néfchatel, en Suiza. Sexta, transformació dels exercits permanents, en exercits organitzats á la manera de Suiza. ¿Que troba aquí immoral lo senyor ministre de la Governació?»

(Discurs del diputat republicà federal Emilio Castelar.)

BATALLADAS.

Lo general Bassols, donant explicacions sobre lo ocorregut ab los moros que inquietan á Melilla, va acabar ab la següent andalussada:

—Espanya no retrocedirá may devant de moros y cristians.

Qui sent aixó y no s'entusiasma es de pedra.

Diu la *Convicció* que cau anatema sobre qui afirma que 'l Pontífice de Roma pot y deu reconciliar-se ab lo progres, lo lliberalisme y la civilisació moderna.

Velshiaqui que nosaltres nos salvem de un anatema. Perque com que sabem de quin mal se dol Pio Nové, no creyem que ab lo progres, lo lliberalisme y la civilisació moderna, que han tingut lo bon gust de ferlo saltar del tro, s'hi puga may reconciliar.

Lo gran enemich de la *Internacional* es un jove que 's diu Necedal y qu' es fill de don Cándido.

Ja tenen rahó: ¡crieu fills crieu... neos!

¡Y 'l senyor Necedal (pare) parla de moralitat!

En política no hi ha ningú tant moral com ell. ¿Saben algun partit al qual éll no hagi pertenescut?

Lo general Bassols no vol retrocedir devant de moros y cristians.

Vaja, que si 'ls moros fronterissos li declarassin la guerra...

Seria curios estudiar á fondo la vida privada de tots los que cridan contra la *Internacional* perque, segons ells, es immoral. ¿Quants ne fobaríam que no viuen ab la dona, que son jugadors, que han fet alguna estafa, que han quebrat fraudulentament ó que son mals pares de familia?

Seria curiosa ¡com hi ha mon! una estadística per aquest estil.

Saturno devoraba á sos fills.

Los diputats sagastins fan lo contrari, puig devoran á son pare, lo sufragi universal.

Be, ja tenim lo remey.

Lo senyor Necedal, tot cándido, cándido, ha descubert que la Espanya no té mes remey que Cárlos seté ó 'l petroli.

La nostra desventurada nació, segons don Cándido, no té mes adob que Cárlos seté ó 'l petroli.

Es aixís que Cárlos seté ja ha fet á tots, ergo...

Quan don Cándido Necedal preparaba 'l remey per Espanya, lo mateix pensaba ell en la possibilitat del petroli que jo ab l'adveniment de Cárlos seté.

Ell fa com l'apotecari d'Olot que preu per preu se quedaba ab la medicina.

Ja ho veyeu, obrers: republicans federals son los que us defensen en lo Congres espanyol.

No feu cas, donchs, dels que 'us digan que

No continuem la nota de las personas que varen contribuir als gastos de la manifestació del diumenge dedicada á la memoria del mallograt Joaritzti, perque son tantas que omplirian lo número de noms. La varem publicá en distints dias en los diaris de la *Independencia* detalladas.

Arribarem á realissar la cantitat de 896 rals 8 maravedissos que varem entregar al Tesoré de la Junta organizadora lo ciudatá Coll y Remedios.

la República federal no 'us ha de obrir lo camí de la vostra emancipació.

Los conservadors de la cámara troban que 'l sufragi universal te grans inconvenients.

¡Y tant grans!

Entre altres, lo de habelse elegit á ells.

Pero per aixó... ¡visca 'l sufragi universal!

Tothom se queixaba de que 'l ministeri calles y no digues res.

¡Ell no hagues parlat may!

No n' ha dit poch de disbarats en pocas horas!

Un rector que no tenia massa bona conducta, quan predicaba, solia dir als seus feligresos:

—Feu lo que us predico, no mireu lo que faig.

Lo mateix pot dir lo senyor Necedal quan combat als liberals.

Lo demagogo del any 1840, l' unionista de 1854, lo moderat de 1857, l' ex-ministre de Isabel 2.ª, senyor don Cándido Necedal, va fer l' altre dia, en lo Congrés, pública professió de fé de carlisme.

¿Qué será demá don Cándido? Lo mateix que abuy, que ahir, que sempre: un home publich despreciable.

Asseguran que 'ls alfonsins treballan molt y que per lograr sos desitjos contan ab la direcció de donya Cristina, y fins atribueixen á n' aquesta dona las següents paraulas:

—Tenint molt ho varem perdre tot l' any 1842 y varem veurer morir á molts amichs nostres en lo patibol: sense tenir res ho varem guanyar tot en 1843. No fem un 41: esperem un 43.

Esperi, esperi, que quan vinga un 43, los republicans ja 'ns encarragarem de que siga un 1870 y pico.

Lo gran enemich dels drets individuals es lo senyor Alonso Martinez. Aquet bon senyor, com té mes talent que 'ls ministres, va fer un discurs reaccionari que qualsevol ignorant que 'l hagi sentit haurá cregut que té rahó.

Diu que 'l dret a la vida está limitat pe 'l deber de defensar la patria.

Y escolti senyor Alonso Martinez, vniguim aquí. Y la patria ¿perque 's defensa: per defensar la vida ó be la mort? Mireu lo *mátalas-callando!*

Si un qualsevol, un carli per exemple, li dona una bofetada, al tornarli vosté ¿perque 's defensará? Perque haurá suferit una agressió. ¿Y aquesta defensa será una limitació al dret de la seva vida? No, lo que si será la sanció del dret que vosté té á la seva vida, perque si no hi tingues dret mal la podria defensar. Pero are que li penso: si vosté aixó ho sab tant be com jo, sino que... es clar: vosté te de defensar als conservadors.

Los alfonsins, los carlins y altres enemichs de la situació volen la caiguda de la *Internacional* perque diuen que es enemiga de lo existent.

Voldria saber si ells ne son gaire amichs.

L' altre dia varem tenir lo sentiment de

presenciar en lo gran teatro del Liceo la catástrofe del siglo. ¡Pobre Mayerber! Ja es ben cert qn' hem arribat en uns temps en que no 's respecte res, ni la música... (Aixó ho varem sentir dir á un neo.)

Per lo demés, la execució fou digna; qualsevol nauria dit que 'ls cantants s' habian proposat demostrar que 'l *Roberto* no val res. ¡Malaguanyada pesseta! Perque jo soch dels que van al quint pis.

Pero senyor empresari, ¿que s' ha pensat qu' es vosté lo teatro del Liceo? ¿Que 's creu que 's tracta del teatro del Ensanche? Al menys m' ho hagues dit que la companyia no val res, que hauria vingut ab un xiulet y ab cotó fluix á las aurelias.

Vaja, si segueix psr aquet camí, ens estimem mes que en lloch de empresari segueixi sent segon, tercer ó quart barítono de la companyia.

Lo ciudadá Garrido, parlant us de la questió religiosa y contestant als que li deyan heretge perque no es catolich, va dir poch mes ó menys:

—Eu lo mon hi ha 1500 religions. (Poca cosa.) Los partidaris de cada una de ellas creuen ab fé que la seva es la única verdadera. Donchs en vista d' aixó, crech que tinch dret á esperar que 'ls partidaris de ditas 1500 religions se posin d' acort per saber quina es la verdadera.

Escoltin al senyor Collantes:

—Jo, ab drets individuals ó sense, ab la sola inviolabilitat del diputat, puch dir que LA REINA DE ESPANYA ES DONYA ISABEL SEGONA.

Vaja, no hi ha res mes subversiu y que atenti mes contra l' actual ordre de cosas que la *Internacional*.

¡Voto á las 30.000 cargas de pedra! Fins lo senyor Collantes troba immoral á la *Internacional*.

A n'quet senyor se veus que 'ls drets individuals lo tenen de mal humor. Diu que mes que una dotsena d' aquets s' estima una dotsena de batallons.

Donchs ¡apa! Ja ho saben, quan tornin á venir las quintas (si tornan) lo senyor Collantes sol podrá comprar sustituts per una dotsena de batallons.

Sino que li deuen agradar los batallons que surten de las filas del poble.

Aquest home te un cor de *pedra*.

¿No es veritat que sembla increible que en las Corts s' atreueixin á parlar com parlan los reaccionaris?

Aixó probará als progressistas que no saben fer revolucions.

Lo dia que pujem nosaltres, los hi donem paraula de que 'ls moderats no tindrán tantas *agallas* com are tenen.

En periodos revolucionaris es una vilesa y una torpesa transigir ab los conservadors.

Volen declarar fora de la ley á la *Internacional* uns que, si miressem un xich prim, están fora de la ley.

De fora casa vindran...

¿Que s' enten per moral?

Lo senyor Candau, mes sabi que Salomon, no ho ha dit, pero en cambi ha dit que son immorals los que no creuen en Deu, en la patria, en la familia y en la propietat.

Se va descuidar d' afegirhi la nostra estimada religió católica, apostólica, romana y lo rey *Uegitán* don Carlos set.

Un home no ha fet may mal á ningú. Durant tota sa vida ha sigut un modelo de virtuts.

Pero aquest home, despres de molt estudiar, ha adquirit lo convenciment, equivocadament si volen, de que no hi ha Deu.

Segons lo senyor Candau aquest home es immoral.

Un teolech, un estudiant del col·legi del bisbe, no diria semblant disbarat,

Un altre home, honrat á carta cabal, ha observat que la propietat está mal repartida; que es injust que mentres que en Inglaterra hi ha un Lord que poseeix una tercera part de Lón-dres (y aquet es un dato cert) en cambi la estadística dels que 's moren de fam auménti de una manera alarmant.

Y aquest home estudia la questió y li sembla, equivocadament si volen, que aquest desequilibri 's podria corregir; y propaga las sevas opinions.

Aquest home es immoral, segons lo nostre ministre de la Governació senyor Candau.

Aquet disbarat no 'l diria ni un estudiant de primer any de filosofia.

¡Pobre Candau! Quan lo feren ministe li varen dispensar un trist favor.

Lo qui no hi diu res ab aixó de la *Internacional* es don Victor Balaguer.

¡Oh! carat! No es tot hú aixó ó fer versos á la Verge.

Sembla que 's torna á pastejar.

L' *Imparcial*, organo dels cimbris, no ha vol saber res, pero ab tot y aixó encara s' parla de reconciliar-se en Sagasta y en Ruiz Zorrilla.

Vosaltres mateixos: á nosantros aixó 'ns es completament indiferent.

En Sagasta, ab son manifest reaccionari, volia pescar moderats dels de donya Isabel.

En Rivero y en Ruiz Zorrilla, ab son manifest radical, volian pescar federals.

Y l' un y l' altre s' han quedat ab las gánas y es clar: are 's veuen penjats.

Lo que ho té mes malament, perque ha sigut lo que ha quedat ab menos guardia negra, es lo senyor Sagasta.

Per xo are sembla que no fuig de la idea de reconciliar-se.

—Castesao: si me sacas del pozo te perdono la vida.

La manifestació que 'l partit republicá va celebrar lo diumenje passat en honor del malográt diputat republicá ciudadá Joarizti, va ser molt concorreguda, á pesar delo que diuen los periodichs conservadors que ni tant solsament han tingut lo bon acert de posarse d' acort al

¡Quins pescadors de canya!

Han pescat llus.

fixar lo número dels concurrents, puig mentres la *Imprenta* lo fa ascendir no mes que á 6000, lo *Diari de de Barcelona* tant sols ne menciona 3000 y la *Convicció* 1000 y un pico que va fixar. Nosaltres creyem que la *Independencia* va estar en lo cert al fixar la cifra de 12 á 15,000. En lo cementiri lo ciudadá Lostau, diputat, va fer l' elogi del nostre amich, y 'ls altres discursos careixeren de importancia.

Molts foren los que esperaren en va que fessin us de la paraula oradors reputats del nostre partit que afortunadament no escasejan Barcelona y fins varem sentir dirigir fortas y agras censuras contra 'ls que ho sacrifican tot, fins lo nom del partit republicá, ab tal de poder fer publica ostentació de sas personas y de sas ideas ridículas y estravagants.

CANTARELLAS.

Avans sols l' himne de Riego tocaban los progresistas, y are tant sols lo violon, estan tocant tots los dias.

En tots temps s' han pogut veurer los reys y la *Democracia* com lo esparve y lo colom ó com lo gat y la rata.

De tal manera idolatran la Llibertat tots los reys, que fins roban la dels pobles per quedarsela tota ells.

Dir ¡Viva la Llibertat! quan no 'n tenim gens ni mica, dientne mal quau ne tenim, es propi dels progressistas.

La corona per un rey diuhen qu' es un xich pesada, pero mes pesada es per lo poble que la paga.

Solució á la charada del número passat.
I-GLE-SI-AS.

XARADA.

Lo fer hu de certas cosas m' ha causat molt desengany, de *segona* sempre 'n prenc quan estich molt costipat, Y *segona* junt ab *tersa* en teatros trobarás. s lo *tot* de la xarada un eminent ciudadá, honra y gloria del partit republicá federal.

ANUNCI IMPORTANT.

Ab lo número 22 que sortirá avuy diumenge termina la *primere serie* de la obra PROCESOS DE LA COMUNNE DE PARIS y comensem la publicació de la *Segona serie* que donarem á llum ab las mateixas condicions de la primera.

La *segona serie* constará sols de vuit fullas de las que repartirem semanalment lo major número posible, per acabar de completar aquesta interesantissima obra. Contindrà la *Segona Serie* los següents procesos:

LAS PETROLERAS,

Rossel, antich general y gefe del moviment comunalista, Mme. Leroy, querida de Urbain, los periodistas Rochefort, Mourót, Maret, Maroteau, Gromier y Barbieux; y finalment lo proces de 15 xicots de 11 á 16 anys que varen pendrer una part molt activa en la insurrecció y contribuiren á donar carácter á tant interesant cuadro.

Ja varem dir que acabada la colecció de fullas aumentariam lo preu y lo mateix farem ab la *segona serie*.

La *primera serie* encuadernada se ven á 8 rals.

Barcelona. Imp. de la V. y F. de Gaspar.

I. LOPEZ, edit.

